

T.C.
ADALET BAKANLI I
Adli Destek ve Ma dur Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E-27239794-045.02-70/596
Konu : Görü Talebi

14.03.2023

..... CUMHUR YET BA SAVCILINA

İlgilendirilen : 08.08.2022 tarihli ve E.26854647-B.M. 2022/3576 sayılı yazınız.

Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemlerde kaymakamlıklar ve belediyeler tarafından görevlendirilen oförler ile teslim i lemleri esnasında görev alan kolluk personeline 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 41/H maddesi uyarınca ücret ödenip ödenmeyece ine ve bahse konu ki iler kanuni düzenlemede yer alan di er ki iler kapsamında olup olmadıklarına dair görü bildirilmesi talebini içeren ilgi yazı incelendi.

Bilindi i üzere; 30/11/2021 tarihli ve 31675 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7343 sayılı cra ve flas Kanunu le Bazı Kanunlarda De i iklik Yapılması Hakkında Kanunun 39 ila 55 inci maddeleriyle 2004 sayılı cra ve flas Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 5717 sayılı Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yön ve Kapsamına Dair Kanun ve di er ilgili mevzuatta de i iklik yapılmı tır.

Yapılan mevzuat de i ikli i ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa "Çocuk Teslimi ve Çocukla Ki isel li ki Kurulması" ba lı ı altında çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair i lemlere yönelik düzenlemelerin yer aldı ı Dördüncü Kısım eklenmi , mevcut Dördüncü Kısım Be inci Kısım olarak teselsül ettirilmi tır.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun;

"Görevli ve yetkili birim" kenar ba lıklı 41/A maddesinde, "(1) Çocuk teslimi veya çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair aile mahkemeleri tarafından verilen ilam veya tedbir kararları, çocu un üstün yararı esas alınarak, Adalet Bakanlı ınca kurulan adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlüklerince bu Kısım hükümlerine göre yerine getirilir.

(2) Müdürlüklerde müdür, yeteri kadar müdür yardımcısı ve personel ile psikolog, pedagog ve sosyal çalı macı Adalet Bakanlı ı tarafından görevlendirilir.

(3) Müdürlük bulunmayan yerlerde bu Kısım kapsamında yer alan görevler, Adalet Bakanlı ınca belirlenen hukuk mahkemeleri yazı i leri müdürlü ü tarafından yerine getirilir.

(4) lam ve tedbir kararlarının yerine getirilmesinde çocu un yerle im yeri müdürlü ü yetkilidir.

(5) lam ve tedbir kararları müdürlük tarafından görevlendirilen psikolog, pedagog, sosyal çalı macı, çocuk geli imci ve rehber ö retmen gibi uzmanlar, uzmanın bulunmadı ı yerlerde ise ö retmen marifetiyle yerine getirilir.

(6) lam ve tedbir kararlarını yerine getirmek için müdürlü ün talebi üzerine, valilikler tarafından kamu kurum ve kurulu larında görevli, be inci fıkrada belirtilen uzmanların yer aldı ı bir görevli listesi olu turulur. Bu uzmanların yeterli sayıda olmaması hâlinde ö retmenler de listeye dâhil edilir. Bu listede yer alan uzman ve ö retmenlerin görev yapacakları yer ve tarihler müdürlükler tarafından belirlenir.",

"Çocuk teslimine dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesi" kenar ba lıklı 41/B

maddesinde, "(1) Çocuk teslimine dair ilam veya tedbir kararları, yükümlüsü tarafından rızasıyla yerine getirilmedi i takdirde hak sahibi, ilam veya tedbir kararının yerine getirilmesi için müdürlü e ba vurabilir.

(2) Talebi alan müdürlük, her türlü ileti im vasıtasını kullanarak yükümlüyle irtibata geçer ve müdürlük tarafından belirlenen gün ve saatte hak sahibine teslim edilmek üzere çocu un belirlenen yere getirilmesini derhâl bildirir; bu bildirim yapıldı ını veya yükümlüyle irtibat kurulamadı ını tutana a ba lar.

(3) Yükümlüyle irtibat kurulamaz veya yükümlü çocu u getirmeyece ini beyan ederse yahut yükümlü çocu u belirlenen yere getirmezse müdürlük, derhâl yükümlüye, çocu un teslimine dair bir teslim emri gönderir. Emir, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yükümlüye tebli edilir. Bu emirde a a ıdaki hususlar yer alır:

a) Müdürlük tarafından belirlenen gün ve saatte çocu u emirde belirtilen yere getirmek zorunda oldu u.

b) Çocu u emirde belirtilen yere getirmesine engel te kil edecek derecede haklı bir mazereti varsa teslim gününden önce müdürlü e bildirimde bulunarak çocu un müdürlükçe alınmasını talep etmesi gerekti i.

c) Çocu u getirmez veya haklı mazereti nedeniyle müdürlükçe alınmasını talep etmezse, çocu un, uzman veya ö retmen marifetiyle gerekirse kolluktan yardım alınarak ve zor kullanılarak teslim alınaca ı.

d) Emrin gere inin yerine getirilmemesi hâlinde disiplin hapsiyle cezalandırılaca ı.

e) Müdürlükçe yapılan i ve i lemlere kar ı, ö renme veya tebli tarihinden itibaren bir hafta içinde, i lemi yapan müdürlü ün bulundu u yer aile mahkemesine ikâyette bulunabilece i.

(4) Müdürlü ün belirledi i yere getirilen veya yükümlünün haklı mazereti nedeniyle müdürlükçe alınan çocuk hak sahibine teslim edilir.

(5) Yükümlü, emrin gere ini yerine getirmezse, çocuk nerede bulunursa bulunsun müdürlük tarafından alınarak hak sahibine teslim edilir. Bu hâlde kolluktan yardım istenebilir. Kolluk birimleri, zor kullanma dâhil bu konudaki talepleri derhâl yerine getirir.

(6) Çocuk hak sahibine teslim edildikten sonra yükümlü haklı bir sebep olmaksızın çocu u tekrar alırsa ayrıca yeni bir hükme veya yükümlüyle irtibata geçmeye ya da teslim emri tebli ine gerek olmaksızın çocuk be inci fıkra uyarınca hak sahibine teslim edilir.

(7) Çocu un üstün yararının gerektirdi i hâllerde müdürlük, yükümlüyle irtibata geçmeye veya teslim emri tebli ine gerek olmaksızın do rudan be inci fıkra hükmünü uygulayabilir.",

"Çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesi" kenar ba hklı 41/C maddesinde, "(1) Çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararları, yükümlüsü tarafından rızasıyla yerine getirilmedi i takdirde hak sahibi, ilam veya tedbir kararının yerine getirilmesi için müdürlü e ba vurabilir.

(2) Talebi alan müdürlük, her türlü ileti im vasıtasını kullanarak yükümlüyle irtibata geçer; ilam veya tedbir kararında belirtilen gün ve saatte hak sahibine teslim edilmek üzere çocu un müdürlük tarafından belirlenen yere getirilmesini derhâl bildirir; bu bildirim yapıldı ını veya yükümlüyle irtibat kurulamadı ını tutana a ba lar.

(3) Yükümlüyle irtibat kurulamaz veya yükümlü çocu u getirmeyece ini beyan ederse yahut belirlenen yere getirmezse müdürlük, derhâl yükümlüye, çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair bir teslim emri gönderir. Emir, 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre yükümlüye tebli edilir. Bu emirde a a ıdaki hususlar yer alır:

a) lam veya tedbir kararında belirtilen gün ve saatte, gün ve saatin belirtilmemesi hâlinde müdürlük tarafından belirlenen gün ve saatte çocu u emirde belirtilen yere getirmek zorunda oldu u.

b) Çocu u emirde belirtilen yere getirmesine engel te kil edecek derecede haklı bir mazereti varsa teslim gününden önce müdürlü e bildirimde bulunarak çocu un müdürlükçe alınmasını talep

etmesi gerektiği i.

c) İlam veya tedbir kararı kapsamında emrin tebliğinden sonraki dönemde de (a) ve (b) bentlerindeki yükümlülüğünün devam edeceği i, bunun için yeniden emir çıkarılmayacağı i.

d) Emrin gereğinin yerine getirilmemesi hâlinde disiplin hapsiyle cezalandırılacağı i.

e) Yerleşim yeri veya iletişim bilgilerinin değişmesi hâlinde yeni adres veya iletişim bilgilerinin müdürlüğe derhâl bildirilmesi gerektiği i.

f) Müdürlükçe yapılan işlemlere karşı, öğrenme veya tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde, işlemi yapan müdürlüğün bulunduğu yer aile mahkemesine ikâyetle bulunulabileceği i.

(4) Müdürlüğün belirlediği yere getirilen çocuk hak sahibine teslim edilir. Hak sahibine; ilam veya tedbir kararında belirtilen sürenin bitiminde çocuğu, belirlenen yere getirmek zorunda olduğu i, çocuğu getirmez veya kendisinden kaynaklanmayan makul sebepler hariç olmak üzere geç getirirse disiplin hapsiyle cezalandırılacağı i, hakkında suç duyurusunda bulunulacağı i hususu tutanağına bağlanarak tebliğ edilir. Çocuk, belirlenen yere getirilmezse hak sahibi hakkında müdürlük tarafından suç duyurusunda bulunulur ve müteakip süreç hakkında yükümlü bilgilendirilir.

(5) Kişisel ilişiği kurulmasından sonra hak sahibi tarafından teslim yerine getirilen çocuğun yükümlüye veya yükümlünün belirlediği kişiye teslimi mümkün olmazsa çocuk hak sahibinde bırakılır. Bu da mümkün olmazsa müdürlüğün talebi üzerine, aile ve sosyal hizmetler il müdürlüğü tarafından çocuğun geçici olarak barınmasına yönelik tedbirler alınır.

(6) Yükümlü haklı mazereti nedeniyle çocuğun müdürlükçe alınmasını talep ederse, gerektiğinde hak sahibi de hazır bulundurulmak suretiyle çocuk, müdürlük tarafından yükümlüden alınarak hak sahibine teslim edilir.

(7) Hak sahibi, emrin yükümlüye tebliğinden sonraki dönemde, teslim saatinden en az kırk sekiz saat önce çocuğu teslim almaya geleceğini müdürlüğe yazılı olarak, elektronik ortamda veya başvuruda beyan ettiği iletişim kanalıyla bildirmek zorundadır. Hak sahibinin bildirimde bulunmadığı veya gelemeyeceğini bildirdiği hâllerde bu husus ve çocuğu emirde belirtilen yere getirme zorunluluğu bulunmadığı yükümlüye bildirilir. Tüm bu işlemler tutanak altına alınır.

(8) Çocukla kişisel ilişiği kurulmasına dair işlemlerin çocuğun üstün yararını koruyacak şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla müdürlüğün önerisi üzerine aile mahkemesince, çocuk, hak sahibi veya yükümlü hakkında danışmanlık tedbiri uygulanmasına karar verilebilir. Yükümlünün teslim emrine aykırı ilk hareketinde müdürlük yükümlü hakkında danışmanlık tedbiri uygulanmasını aile mahkemesinden talep eder.

(9) İlam veya tedbir kararını rızasıyla yerine getirdiğini iddia eden yükümlü, ikinci fıkra uyarınca yapılan bildirim veya bu bildirim yapılamaması üçüncü fıkra uyarınca gönderilen teslim emrinin haksız olduğunu süresi içinde ikâyet yoluyla ileri sürebilir.

(10) Çocuğun yerleşim yerinin değişmesi hâlinde dosya resen ilgili yer müdürlüğüne gönderilir ve ilgili müdürlük işlemlere kaldığı yerden devam eder. Bu müdürlük, dosyadaki teslim emri kapsamında sadece teslimin gerçekleştirileceği yeni yer yükümlüye tebliğ eder. Teslim yeri değişikliği hak sahibine her türlü iletişim vasıtasıyla bildirilir.

(11) Hak sahibi veya teslim yükümlüsü hakkında, 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı İddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca gizlilik kararı ya da başka bir tedbire karar verilmesi hâlinde, teslim işlemleri bu kararlar dikkate alınarak yerine getirilir.

(12) Hak sahibi, teslim emrinin yükümlüye tebliğinden sonraki dönemde, teslim saatinden en az kırk sekiz saat önce çocuğu teslim almaya geleceğini müdürlüğe bildirdiği hâlde haklı bir mazeret olmaksızın art arda iki kez veya bir yılda üç kez gelmezse müdürlük tarafından dosyanın işlemden kaldırılmasına ve teslim emrinin hükümsüz hâle gelmesine karar verilir. Bu karar hak sahibi ve yükümlüye tebliğ edilir.

(13) Teslim emrinin tebliğinden sonraki dönemde yükümlü en az bir yıl boyunca emrin gereğini

usulüne uygun bir şekilde yerine getirir ve müteakip dönemde de ki isel ili ki kurulmasına dair mahkeme kararına uygun olarak hareket edeceğini taahhüt ederse müdürlük, ilgili uzmanın kanaatini de alarak dosyanın i lemden kaldırılmasına ve teslim emrinin hükümsüz hâle gelmesine karar verebilir. Bu karar hak sahibi ve yükümlüye tebli edilir. Yükümlü bu taahhüdünü yerine getirmezse hak sahibinin talebiyle yükümlüye do rudan teslim emri tebli edilir.",

"Teslim mekânları" kenar ba lıklı 41/D maddesinde, "(1) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemler, müdürlükçe belirlenen teslim mekânlarında gerçekleştirilir.

(2) Teslim i lemleri için müdürlü ün talebi üzerine, valilikler ve belediyeler tarafından elveri li teslim mekânları belirlenir, yoksa olu turulur; araç tahsis edilir ve sürücü görevlendirilir.

(3) Teslim mekânlarının belirlenmesinde, olu turulmasında, tefri inde, bu mekânların güvenli inin sa lanmasında ve teslim hizmetlerinin sunumunda, kamu kurum ve kurulu ları ile belediyeler, müdürlü e her türlü deste i sa lamakla yükümlüdür.",

"Giderlerin Kar ılanması" kenar ba lıklı 41/H maddesinde, "(1) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin yapılacak i lemler, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile di er kanunlar uyarınca alınması gereken tüm harçlardan istisnadır. Ayrıca bu i ve i lemlerin yürütülmesi için yapılacak tüm masraflar, avukatlık ücreti hariç, Adalet Bakanlığı ı bütçesinden kar ılanır.

(2) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemleri hafta sonu ve resmî tatil günlerinde yerine getirmek üzere görevlendirilen uzman ve ö retmenlere bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her teslim i lemi için, görevlendirilen di er ki ilere ise bu kapsamda görev yaptıkları her gün için (500) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır. Bu kapsamda uzman ve ö retmenlere bir ayda yapılacak ödeme tutarı (10000) gösterge rakamının, görevlendirilen di er ki ilere ise (5000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödemelerden kadrolu veya sözleşmeli olup olmadığına bakılmaksızın görevlendirilen tüm personel yararlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ili kin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı nca belirlenir.",

2559 sayılı Polis Vazife ve Sal?hiyet Kanununun;

1 inci maddesinde, "Polis, asayi i amme, ahıs, tasarruf emniyetini ve mesken masuniyetini korur. Halkın ırz, can ve malını muhafaza ve ammenin istirahatini temin eder.

Yardım isteyenlerle yardıma muhtaç olan çocuk, alil ve acizlere muavenet eder. Kanun, Cumhurba kanlı ı kararnamele ve ilgili mevzuatın kendisine verdi i vazifeleri yapar.",

2 nci maddesinde, "Polisin genel emniyetle ilgili görevleri iki kısımdır.

A) Kanunlara, Cumhurba kanlı ı kararnamele, yönetmeliklere, Hükümet emirlerine ve kamu düzenine uygun olmıyan hareketlerin i lenmesinden önce bu kanun hükümleri dairesinde önünü almak,

B) lenmi olan bir suç hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile di er kanunlarda yazılı görevleri yapmak,

Kamu düzeni ve kamu güvenli inin sa lanmasından sorumlu olan polis; amirinden aldı ı emri, kanun, Cumhurba kanlı ı kararnamesi ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılı ı emri verene bildirir. Ancak, amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazılı olarak yenilerse, emir yerine getirilir. Bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. Konusu suç te kil eden emir hiçbir suretle yerine getirilmez. Yerine getirenler sorumluluktan kurtulamaz. ...",

04/08/2022 tarihli ve 31913 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Çocuk Teslimi ve Çocukla Ki isel li ki Kurulmasına li kin lam ve Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesine Dair Yönetmeli in;

"Tanımlar" kenar ba lıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "...

d) Çocuk teslimi: Velayete ili kin verilen ilam veya tedbir kararına istinaden süreklilik arz etmeyen, çocu un yükümlüden alınarak hak sahibine verilmesi sürecini,

e) Di er personel: Adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde müdür, müdür yardımcısı, psikolog, pedagog ve sosyal çalı macı dı ndaki çalı anları,

f) Hak sahibi: Çocuk teslimi i lemlerinde velayet kendisine verilen ki iyi, ki isel ili ki kurulması i lemlerinde ise velayeti altında bulunmayan veya kendisine bırakılmayan çocukla arasında ki isel ili ki kurulan ki iyi,

g) Ki isel ili ki: lam veya tedbir kararına istinaden velayeti altında bulunmayan veya kendisine bırakılmayan anne ve babanın ya da di er ki ilerın çocukla sınırlı bir süre görü mesi veya birlikte kalması sürecini,

) Kolluk: Emniyet Genel Müdürlü ü, Jandarma Genel Komutanlı ı ve Sahil Güvenlik Komutanlı ı te kilatında, emniyet ve asayi ile kamu düzeninin korunmasını sa lamak için kanunların ve kanunlara dayanarak yetkili makamların verdi i görevleri yerine getiren personel ve görevlileri,

...

1) Müdürlük: Adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlü ünü,

...

m) Uzman: Adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde psikolog, pedagog ve sosyal çalı macı olarak çalı anlar ile müdürlü ün talebi üzerine valilikler tarafından hazırlanan listede bulunan kamu kurum ve kurulu larında görevli psikolog, pedagog, sosyal çalı macı, çocuk geli imci ve rehber ö retmenleri,

n) Yükümlü: Çocuk teslimi veya çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararı gere ince çocu u teslim etmesi gereken ki iyi,

ifade eder."

"Di er personelin görevleri" kenar ba lıklı 18 inci maddesinde, "(1) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulması i lemlerinde görev alan di er personelin ilgisine göre görevleri unlardır:

a) lam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesi amacıyla müdürlü e müracaat eden hak sahibinin ba vurusunu alarak dosya açmak ve tevzi edilmek üzere dosyayı müdüre sunmak.

b) Ba vuru esnasında hak sahibinden; kendi adres ve ileti im bilgilerini, bilinmesi hâlinde yükümlünün en son adres ve ileti im bilgilerini ve ki isel ili ki sürecinin geçirilece i adres bilgilerini alarak tutana a ba lamak.

c) Uzmanın veya ö retmenin iste i üzerine 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu uyarınca yükümlüye teslim emrinin tebli ine ili kin tebligat i lemlerini yapmak.

ç) Çocu un yerle im yerinin de i mesi hâlinde dosyadaki teslim emri kapsamında teslimin gerçekleştirilece i yeni yeri bildirmek amacıyla 7201 sayılı Kanun uyarınca yükümlüye çıkarılacak tebligat i lemlerini yapmak.

d) Dosyanın i lemden kaldırılmasına ve teslim emrinin hükümsüz hâle gelmesine dair verilen kararı hak sahibi ve yükümlüye bildirmek amacıyla çıkarılacak tebligat i lemlerini yapmak.

e) Müdürün yaptı ı i bölümüne uygun olarak ihtiyaç duyulması hâlinde teslim i lemlerinin yapılaca ı günlerde teslim için belirlenen mekânda bulunmak.

f) Mevzuatla ya da müdür veya müdür yardımcısı tarafından verilen di er görevleri yapmak."

"Araç temini" kenar ba lıklı 23 üncü maddesinde, "(1) Çocuk teslimi veya çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesinde kullanılmak üzere müdürlü ün ba savcılık aracılı ıyla talebi üzerine valilikler ve belediyeler tarafından araç tahsis edilir.

(2) Tahsis edilen araç, temin edildi i kurum ya da belediye tarafından kullanıma hazır ekilde bulundurulur. Ayrıca yakıt ve bakım gibi masrafları kar ılanarak oför görevlendirilir."

"Kamu kurumlarının destek sa laması" kenar ba lıklı 24 üncü maddesinde, "(1) Teslim mekânlarının belirlenmesi, olu turulması, tefri i, güvenli i, ısınması, temizli inin sa lanması ve teslim

hizmetlerinin sunumunda kamu kurum ve kurulu ları ile belediyeler, müdürlü e her türlü deste i sa lamakla yükümlüdür.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ve ihtiyaç duyulan desteklerin sa lanması hususu müdürlükçe ba savcılık aracılı ıyla yazılı olarak ilgili kamu kurum ve kurulu u veya belediyeden talep edilir.",

"Kolluk birimlerinden yardım alınması" kenar ba lıklı 31 inci maddesinde, "(1) Çocuk teslimine ili kin ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemlerde gerekmesi hâlinde kolluktan yardım istenebilir. Kolluk birimleri, zor kullanma dâhil bu konudaki talepleri derhâl yerine getirir.",

"Giderlerin kar ılanması" kenar ba lıklı 63 üncü maddesinde, "(1) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin yapılacak i lemler, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile di er kanunlar uyarınca alınması gereken tüm harçlardan istisnadır. Ayrıca bu i ve i lemlerin yürütülmesi için yapılacak tüm masraflar, avukatlık ücreti hariç Adalet Bakanlı ı bütçesinden kar ılanır.

(2) Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemleri hafta sonu ve resmî tatil günlerinde yerine getirmek üzere görevlendirilen uzman ve ö retmenlere bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her teslim i lemi için, görevlendirilen di er ki ilere ise bu kapsamda görev yaptıkları her gün için (500) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır. Bu kapsamda uzman ve ö retmenlere bir ayda yapılacak ödeme tutarı (10000) gösterge rakamının, görevlendirilen di er ki ilere ise (5000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödemelerden kadrolu veya sözleşmeli olup olmadığına bakılmaksızın görevlendirilen tüm personel yararlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ili kin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir."

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldü ü üzere, çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair aile mahkemeleri tarafından verilen ilam ve tedbir kararlarının adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlüklerince, bu müdürlüklerin bulunmadı ı yerlerde ise Bakanlı ımızca belirlenen hukuk mahkemesi yazı i leri müdürlüklerince yerine getirilece i, uzman veya ö retmenler ile bu kapsamda görevlendirilen di er ki ilerin teslim sürecinde görev yapacakları hususları düzenleme altına alınmı tır.

Bununla birlikte, avukat ücreti hariç olmak üzere çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i ve i lemlerin yürütülmesi için yapılacak tüm masrafların Bakanlı ımız bütçesinden kar ılanaca ı, teslim i lemlerini hafta sonu ve resmî tatil günlerinde yerine getirmek üzere görevlendirilen uzman ve ö retmenlere bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her teslim i lemi için, görevlendirilen di er ki ilere ise bu kapsamda görev yaptıkları her gün için belirlenen tutarlarda ödeme yapılaca ı düzenlenmi ancak, teslim i lemi olarak kabul edilecek i lemler dı nda kalan o mekanın i ve i lemler için hazır hale getirilmesi, temizli inin yapılması, güvenli inin ve ısınmasının sa lanması gibi görevleri yerine getiren ki ilere ödeme yapılmasına yönelik herhangi bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

Di er yandan, çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemler için adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlü ünün ba savcılık aracılı ıyla talebi üzerine valilikler ve belediyeler tarafından elveri li teslim mekânlarının belirlenmesi, yoksolu turulması ve araç tahsis edilerek sürücü görevlendirilmesi hususları ile teslim mekânlarının tefri i, güvenli i, ısınması, temizli inin sa lanması gibi konularda kamu kurum ve kurulu ları ile belediyelerin adli destek ve ma dur hizmetleri müdürlü üne gerekli deste i sa lamakla yükümlü oldukları belirtilmi tir.

Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ili kin i lemleri hafta sonu ve resmî tatil günlerinde yerine getirmek üzere görevlendirilen

uzman veya ö retmen ya da oför, zâbıt katibi veya memur gibi teslim i lemlerinin ifa edilmesinde görev alan ki iler müdürlük organizasyonu içerisinde i da ılımı esası ile görevlerini yerine getirmektedir. Ba ka bir ifadeyle, bu ki iler yaptıkları i ba lamında, çocuk tesliminde çocu un velayet sahibine verilmesi veya ki isel ili kide haklı mazeret nedeniyle çocu un bulundu u yerden yükümlüden alınarak hak sahibine verilmesi gibi ilam veya tedbir kararının gere inin yerine getirilmesine ili kin özgülenmi bir görevi ifa etmektedirler.

Öte yandan emniyet ve asayi ile kamu düzeninin korunmasını sa lamak için kanunların ve kanunlara dayanarak yetkili makamların verdi i görevlerin yerine getirilmesi kollu un genel ve asli görevi olarak düzenlenmi tir. Mevzuatta öngöröldü ü ekliyle zor kullanma ile teslim mekanları ve çevre güvenli inin sa lanması hususları da söz konusu genel ve asli görevin bir parçasıdır. Buna ilaveten, ilam ve tedbir kararlarının yerine getirilmesi sürecince zor kullanma yetkisinin kullanılması veya güvenli in sa lanması gibi hususlar teslim i lemi kapsamında de ildir. Bu nedenle kolluk personelinin teslim i lemleri yönünden "di er ki iler" kapsamında olmadı ı anla ılmaktadır.

Bu itibarla;

1- Teslim i lemlerini hafta sonu ve resmî tatil günlerinde yerine getirmek üzere görevlendirilen uzman ve ö retmenlere bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her teslim i lemi için, görevlendirilen di er ki ilere ise bu kapsamda görev yaptıkları her gün için (500) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılaca ı, uzman ve ö retmenlere bir ayda yapılacak ödeme tutarının (10000) gösterge rakamının, görevlendirilen di er ki ilere ise (5000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemeyece i, bu fıkra uyarınca yapılacak ödemelerden kadrolu veya sözleşmeli olup olmadı ına bakılmaksızın görevlendirilen tüm personelin yararlanaca ı,

2- Çocuk teslimi ve çocukla ki isel ili ki kurulması i lemleri için özgülenmi bir görev ifa etmeleri ve i bölümü uyarınca hareket etmeleri hususları birlikte gözetildi inde, teslim i lemlerinin yerine getirilmesinde görevlendirilen oföre 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 41/H ve Yönetmeli in 63 üncü maddesine göre "di er ki iler" kapsamında ücret ödenmesi gerekti i,

3- Teslim mekânlarının belirlenmesi, yoksa olu turulması, tefri i, temizli i, güvenli i ve ısınmasının sa lanması gibi i ve i lemlerin teslim i lemi olmadı ı, ayrıca kollu un zor kullanma yetkisini kullanılması ya da güvenli i sa lamasının genel ve asli görevi kapsamında oldu u, bu nedenle söz konusu görevleri yerine getiren personele Bakanlı ımız bütçesinden ödeme yapılamayaca ı, anılan ki ilere bu görevleri kar ılı nda kendi bütçelerinden herhangi bir ödeme yapılıp yapılmayaca ı hususunda takdirin ilgili kurum ve kurulu a ait oldu u,

De erlendirilmektedir.

Bilgi ve gere ini rica ederim.

Meral GÖKKAYA

Hâkim

Bakan a.

Ba kan